

AZERBAYCAN

ECZACILIK/İLAÇ SEKTÖRÜ PAZAR ARAŞTIRMASI RAPORU

Tarih : 10/10/2025

Raporu Hazırlayan: Bakü Ticaret Müşavirliği

SEKTÖREL RAPOR

(ECZACILIK/İLAÇ)

1. Azerbaycan Pazarında Eczacılık/İlaç Sektörü

1.1 İlgili Sektörde Üretim

Azerbaycan'da ilaç sektörü, büyüme odaklı bir sektöre dönüşen dinamik bir ekonomik faaliyet alanı olup, Azerbaycan'daki ilaç pazarının 2025 yılında 185,51 milyon ABD doları gelir elde etmesi beklenmektedir.

Çeşitli pazarlar arasında, Onkoloji İlaçlarının 2025 yılında 31,95 milyon ABD doları pazar hacmiyle en büyüğü olması öngörülmekte, 2025-2030 döneminde, pazarın %4,47 bileşik yıllık büyüme oranı (CAGR) göstermesi ve 2030 yılına kadar 230,82 milyon ABD doları pazar hacmine ulaşması beklenmektedir.

Azerbaycan'daki;

- Diyabet İlaçları pazarının, 2025 yılına kadar 19,18 milyon ABD dolarına ulaşması
- Anti-Romatizmal İlaçlar pazarının 3,68 milyon ABD dolarına ulaşması
- Covid dışında kalan Diğer Aşılar pazarının tahmini gelirinin 2025 yılında 7,57 milyon ABD dolarına ulaşması
- Dermatolojik İlaçlar pazarının gelirinin 2025 yılında 3,24 milyon ABD dolarına ulaşması
- Antiviral İlaçlar pazarının 2025 yılına kadar 7,24 milyon ABD doları gelir elde etmesi

beklenmektedir.

Yerel özel durumlar: Azerbaycan, Antiviral İlaçlar da dahil olmak üzere çok çeşitli ilaçlar üreten gelişmiş bir ilaç endüstrisine sahiptir. Hükümet, sübvansiyonlar ve vergi teşvikleri sağlayarak yerel ilaç endüstrisini desteklemek için adımlar atmıştır. Yerel ilaç şirketleri ayrıca ürün portföylerini genişletmek için uluslararası ilaç şirketleriyle ortaklıklar kurmuştur.

1.2 Ortalama Üretici Fiyatları

Üretici fiyatlarına ilişkin listeler bulunmamakla birlikte Azerbaycan Sıhhiye Nazırlığı Analitik Ekspertiz Merkezi tarafından yayınlanan eczane fiyat listelerine aşağıdaki linkten erişmek mümkündür.

<https://pharma.az/en/rates/rates/>

2015 yılında, ülkemizdeki fiyatlandırmaya benzer şekilde bir Fiyatlandırma Konseyi kurulmuş, 10 referans ülkeden en az 5'ine (Türkiye, Fransa, İtalya, İspanya, Portekiz, Yunanistan, Polonya, Macaristan, Bulgaristan ve Slovenya) atıfta bulunarak taban fiyatlar belirlenmektedir. Azerbaycan Ekonomi Bakanlığı fiyatların izlemesini yapmaktadır.

1.3 İlgili Sektörde Üretici Yerli Firmalara ve Üretici Birlikleri/Derneklerine İlişkin Bilgiler

1.4 Eczacılık/İlaç Sektöründe Perakende ve Toptan Satışlara İlişkin Bilgi

2. Azerbaycan'ın Sektörde Dış Ticareti - 2024

2.1 Eczacılık/İlaç Sektöründe Azerbaycan'ın En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke

	Ülke Adı	İthalat Değeri (bin \$) (30. Fasıl)	Miktar (ton)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Türkiye	99.056,2	4141.17	19,52
2	Almanya	70.430,2	569.98	13,88
3	Fransa	46.909,5	475.52	9,25
4	İtalya	28.353,8	474.27	5,59
5	Rusya	25.067,4	5485.01	4,94
6	Hindistan	20.837,7	657.99	4,11
7	Macaristan	20.320,8	267.87	4,01
8	Slovenya	15.819,3	212.58	3,12
9	İsviçre	13.004,8	89.7	2,57
10	Ukrayna	12.977,2	998.33	2,56
Kaynak: Azerbaycan Devlet İstatistik Komitesi				

2.2 Eczacılık/İlaç Sektöründe Azerbaycan'ın En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke

	Ülke Adı	İhracat Değeri (bin \$) (30. Fasıl)	Miktar (ton)	Oran (%) (İhracat Değeri/Toplam İhracat)
1	Gürcistan	1.495,67	6.88	51,81
2	Belarus	643,66	0.46	22,30
3	İsviçre	451,83	1.6	15,65
4	Özbekistan	114,32	9.53	3,96
5				
6				
7				
8				
9				
10				
Kaynak: Azerbaycan Devlet İstatistik Komitesi				

2.3 Eczacılık/İlaç Sektöründe Azerbaycan'ın Altılı Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler (10 ürün)

Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	İthalat Değeri (bin \$)	Türkiye'den İthalatı (bin \$)	Türkiye'den İthalatının Payı (%)
300490	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan diğer ilaçlar	367592.03	83711.23	22,78
300420	Antibiyotikleri içeren ilaçlar	19906.52	5900.11	29,64
300241	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	16620.63	0	-
300450	Vitaminleri veya diğer ürünleri içeren diğer ilaçlar	15678.64	2712.44	17,30

300242	Veterinerlikte kullanılan aşılar	15170.13	2724.69	17,96
300431	İnsülin içerenler - perakende satılacak şekilde ambalajlanmış olanlar	13976.23	0	-
300439	Antibiyotikleri içermeyip. 29.37 pozisyonundaki hormonları içeren - perakende	11588.03	37.31	0,33
300212	Antiserumlar ve diğer kan fraksiyonları	7388.48	13.35	0,18
300432	Böbreküstü bezi hormonlarını, türevlerini ve yapısal benzerlerini içeren ilaçlar	6842.44	80.84	1,19
300215	Dozlandırılmış veya perakende satışa uygun şekilde ambalajlanmış/hazırlanmış bağışıklık ürünleri	6378.24	50.46	0,80

Kaynak: Azerbaycan Devlet İstatistik Komitesi

2.4 Eczacılık/İlaç Sektöründe Azerbaycan'ın Altılı Tarife Bazında En Fazla İhracat Yaptığı Ürünler (10 ürün)

Tarife Pozisyonu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	İhracat Değeri (bin \$)	Türkiye'ye İhracatı (bin \$)	Türkiye'ye İhracatının Payı (%)
300490	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan diğer ilaçlar	2076.21	0	-
300242	Veterinerlikte kullanılan aşılar	662.23	0	-
300432	Böbreküstü bezi hormonlarını, türevlerini ve yapısal benzerlerini içeren ilaçlar	55.78	0	-
300640	Dişçi çimentoları, diğer diş dolgu maddeleri vs.	48.52	0	-
300420	Antibiyotikleri içeren ilaçlar	39.15	0	-
300660	Esası hormon/spermisit olan gebeliği önleyici kimyasal müstahzarlar	3.79	0	-
300650	İlk yardım çantaları ve kutuları	1.49	0	-

Kaynak: Azerbaycan Devlet İstatistik Komitesi

3. Sektörde Ülkemizden İhracat (Değer ve Miktar)

3.1 Sektörde Ülkemizin Azerbaycan'a İhracatı (1.000 \$)

	Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	2022	2023	2024*
1	300490	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan diğer ilaçlar	92389.28	77881.28	83711.23
2	300420	Antibiyotikleri içeren ilaçlar	5955.93	5971.89	5900.11
3	300242	Veterinerlikte kullanılan aşılar	3114.53	2508.24	2724.69
4	300450	Vitaminleri veya diğer ürünleri içeren diğer ilaçlar	2786.55	3762.74	2712.44
5	300510	Yapışkan sargılar ve yapışkan tabakası olan diğer maddeler	1749.37	1481.67	1363.94
6	300610	Cerrahi dikişler için steril katgütler	1000.04	1320.35	1292.3
7	300249	Hayvan sağlığında kullanılan fermentler	10.38	121.32	338
8	300590	Pamuk, sargılar, gaz bezleri, bandaj vb.	356.58	283.78	329.84
9	300410	Penisilanic asit bünyeli penisilinler vb. türevleri (dozlandırılmış)	364.02	417.76	208.05
10	300432	Böbreküstü bezi hormonlarını, türevlerini ve yapısal benzerlerini içeren ilaçlar	117.01	43.52	80.84
	TOPLAM		115551.5	96274.38	99056.16

*2024 verileri baz alınmıştır.

Kaynak: Azerbaycan Devlet İstatistik Komitesi

3.2 Sektörde Ülkemizin Azerbaycan’a İhracatı (Miktar ton)

	Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	2022	2023	2024
1	300490	Tedavide/korunmada kullanılmak üzere hazırlanan diğer ilaçlar	4578.82	4760.13	3382.9
2	300420	Antibiyotikleri içeren ilaçlar	123.9	137.75	154.83
3	300242	Veterinerlikte kullanılan aşılar	29.94	32.3	42.47
4	300450	Vitaminleri veya diğer ürünleri içeren diğer ilaçlar	49.57	53.41	74.55
5	300510	Yapışkan sargılar ve yapışkan tabakası olan diğer maddeler	210.79	178.63	150.75
6	300610	Cerrahi dikişler için steril katgütler	8.59	8.55	8.34
7	300249	Hayvan sağlığında kullanılan fermentler	0.02	33.11	182.79
8	300590	Pamuk, sargılar, gaz bezleri, bandaj vb.	51.79	46.69	35.45
9	300410	Penisilanic asit bünyeli penisilinler vb. türevleri (dozlandırılmış)	12.31	11.57	8.46
10	300432	Böbreküstü bezi hormonlarını, türevlerini ve yapısal benzerlerini içeren ilaçlar	3.35	0.82	1.41
	TOPLAM		5277.23	5358.26	4141.17

Kaynak: Azerbaycan Devlet İstatistik Komitesi

4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş

İlaç endüstrisinin henüz gelişmemesi, aynı zamanda dinamik büyüyen ithalat verileri Azerbaycan ilaç sektörünü ihracat yapmak isteyen ülkeler için cazip bir pazar haline getirmiştir.

4.1 Sektör İçin Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler

Sektör için hedef bölgelerin içinde ilk sırada nüfusun yoğun ve alım gücünün yüksek olduğu Bakü, 2.sırada Gence, daha sonra güney bölgesinin merkezi konumunda bulunan Lenkeran yer almaktadır.

4.2 Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazarın Yapısı

Onbeş yıl sene öncesinde Hindistan ve Rusya menşeli firmalar tarafından domine edilen Azerbaycan ilaç pazarı, son yıllarda hızlı ve dramatik bir değişikliklerle, Avrupa ve Türk ilaç firmalarının liderliği aldığı bir hale gelmiştir. Bunu 2024 yılında açıklanan sektörün 10 en büyük ilaç firması sıralaması verileri de desteklemektedir.

2024 yılı pazarın 10 en büyük ilaç firması

- Berlin Chemie/Menarini-Almanya
- KRKA- Slovenya
- SANOFİ- Fransa
- NOBEL İLAÇ- Türkiye
- VEFA İLAÇ- Türkiye
- SERVIER- Fransa
- ABDİ İBRAHİM İLAÇ- Türkiye
- GEN İLAÇ- Türkiye
- EGİS-Macaristan
- WORLD MEDICINE-Türkiye

*Kaynak: Audit retail drug sales IQVIA

4.2.1 İlgili Oda/Birlik/Dernek/STKlar ve İletişim Bilgileri

Eczaçılar Kulübü İctimai Birliğı (pharmclub.az / +994 70 203 32 34)

4.2.2 Varsa İthalatçı Firma Bilgisi Alınabilecek Açık Kaynaklar

- Avromed MMC <https://www.avromed.az>
- Zeytun Pharmaceuticals <https://zeytunpharma.az>
- Azerimed QSC <https://www.azerimed.com>
- Epidbiomed MMC <https://www.epidbiomed.az>
- Sedef Farma internet sitesi mevcut değil

4.3 Sektörün İthalatında Zorunlu Belgeler

"İlaç Faaliyetleri Hakkında Kanun"un kabulü, sektör için çağdaş bir mevzuat çerçevesinin oluşturulması yolunda önemli bir adım teşkil etmiş olup, EK'te bir örneği yer almaktadır. İncelenmesinden ülkemiz ruhsatlandırma prosedürleri ile büyük oranda benzediği görülmektedir.

Sıhhiye Nazırlığı - İlaç Denetim Dairesi Başkanlığı, mülkiyet şekline bakılmaksızın, ilaç işletmelerinin faaliyetleri ve ilgili yasal belgelerin gereklilikleri doğrultusunda Azerbaycan Cumhuriyeti mevzuatına uygun olarak devlet denetimini ve Azerbaycan Cumhuriyeti topraklarında dolaşımda olan ilaçların güvenliğini ve kalitesini denetlemektedir.

- İthal edilecek ilaca ait yerli otorite tarafından verilmiş ruhsat sertifikası
- Tarif Şurası tarafından onaylanmış referans fiyat beyannamesi
- Fatura
- Çeki listesi
- İhracat beyannamesi
- CMR
- Menşe sertifikası
- Analiz sertifikası
- İthalatı lokal firma yapacağı takdirde, partner firma ile yapılmış sözleşme

4.4 Sektörde sevk öncesi inceleme zorunluluğu var mıdır? Varsa yetkilendirilmiş gözetim şirketleri hangileridir?

Otoritenin (Analitik Ekspertiza Merkezi) kararına bağlı olarak GMP denetimi yapılmaktadır.

4.5 Sektördeki Önemli Fuarlar (milli katılım olup olmadığı) ve Tarihleri

Azerbaycan Uluslararası Tıp İnovasyonları Fuarı, 30 Ekim-1 Kasım 2025 <https://medinex.az>

4.6 Sektör firmalarına hitap eden ve gerçekleştirilmesi planlanan ticaret heyetleri

4.7 Varsa Sektörde İhale Yayımlayan Kamu Kurumları ile İlgili Bilgiler

Azerbaycan'da devlet satınalmaları (kamu ihaleleri) konusunda Azerbaycan Cumhurbaşkanlığına bağlı Antitekel ve Tüketici Piyasası Kontrolü Devlet Hizmeti (<https://competition.gov.az/az>) yetkili kurum olup, ülkede açılan kamu ihaleleri (<https://etender.gov.az/main/competitions>) web sitesinde yayımlanmaktadır.

4.8 Ülkenin, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi

İlaç sektöründe ithalat bağımlılığının azaltılmasına yönelik çalışmalar, Azerbayca'ya yatırım yapılmasına odaklanmış olup, ikili ticaret anlaşmaları yerine tercih edilmektedir. Bu çerçevede, Pakistan, son yıllarda yüzlerce küçük "paketleme" fabrikası ve büyük ilaç işletmesiyle 30.000'den fazla ilaç çeşidi üreten ve bunların önemli bir kısmını ihraç eden güçlü bir ilaç kümesi geliştirmiştir. Azerbaycan, özellikle ilaçlara yönelik geniş kapsamlı ikili ticaret anlaşmaları yerine, öncelikle ortaklıklar ve ortak girişimler aracılığıyla ikili ilaç ticareti yapmaktadır.

Ancak Ekonomi Bakanlığı'na bağlı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme Ajansı (KOBİA), Azerbaycan'da üretilen ilaçların Suudi Arabistan'ın yanı sıra Orta Doğu, Körfez ve Afrika ülkelerine ihraç edilmesinin planlandığını bildirmiş, Nisan 2025'te Riyad'da düzenlenen Azerbaycan-Suudi Arabistan Ortak İş Konseyi'nin 6. toplantısında Azerbaycan'ın Parla İlaç şirketi ile Suudi Arabistan'ın Ulusal Kalkınma Grubu Holding şirketi arasında ilaç sektöründe bir Mutabakat Zaptı (MoU) imzalanmıştır.

Ülkemiz ve Azerbaycan arasında imzalanmış olan Tercihli Ticaret Anlaşması'nın kapsamında ilaç ve eczacılık sektörü yer almamaktadır.

4.9 Varsa Tercihli Tarifeden Yararlanmak İçin Gereken Belgeler

4.10 Sektörde Standartlar

Sektörde standartlar 2023 yılında güncellenmiş Beşeri ilaçlar hakkında yasa ile belirlenmektedir. <https://pharma.az/dv-qeydiyyat/qanunvericilik-dv-qeydiyyat/qanunvericilik-5>

4.11 Sektörde Etiketleme

Sektörde etiketleme ile ilgili çalışmalar başlamış olup, henüz süreç tamamlanmamıştır. Kurum yetkililerine göre işlem 2026 yılının 6. ayından itibaren zorunlu olacaktır. <https://dvtis.e-health.gov.az/account/login>

4.12 Sektörde Ambalajlama

4.13 Lojistik (nakliye süresi, en fazla tercih edilen taşıma modları, güzergahlar v.b.)

En çok tercih edilen nakliye karayolu TIR (25 C -nin altında taşınabilen içalar için), daha sonra havayoludur. (5-15 C aralığında taşınması gereken ürünler için). Güzergah olarak Gürcistan üzerinden taşımalar üstünlük teşkil etmektedir.

4.14 Dağıtım Kanalları

4.2 maddesinde isimleri yeralan depolardan Avromed, Zeytun ve Azerimed şirketleri zincir eczane setlerine sahip olmaları sebebiyle dağıtım kanallarının önemli bir bölümünü (90% dan fazla) teşkil etmektedir.

4.15 E-Ticaret (Sınır Ötesi E-Ticaret/E-İhracat)

4.15.1 Ülkedeki Pazaryerleri

Azerbaycan'daki dijital pazaryerlerine ilişkin iletişim bilgileri aşağıda yer almaktadır.

- AZEXPORT (<https://azexport.az/>)
Ayhan GADASHOV
E-posta: aykhan.gadashov@ereforms.gov.az
- UMICO (<https://umico.az/>)
Rauf GULAMALİYEV
rgulamaliyev@pasha-holding.az

4.15.2 Özel Günler, Bayramlar v.b.

• Yılbaşı	1-2 Ocak
• Uluslararası Kadınlar Bayramı	8 Mart
• Nevruz Bayramı	20-24 Mart
• Faşizme Karşı Zafer Günü	9 Mayıs
• Cumhuriyet Günü	28 Mayıs
• Milli Kurtuluş Günü	15 Haziran
• Silahlı Kuvvetler Günü	26 Haziran
• Zafer Günü	8 Kasım
• Bayrak Günü	9 Kasım
• Dayanışma Günü	31 Aralık
• Ramazan ve Kurban Bayramları	iki gün resmi tatil

4.15.3 En Çok Kullanılan Sosyal Medya Platformları

Facebook, Instagram, TikTok, Linked In, X.

4.15.4 E-Ticarettaki Gümrük Vergileri ve Muafiyetleri

Azerbaycan Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu'nun 21 Ağustos 2020 tarih ve 303 No'lu Kararı ile "Gerçek Kişiler Tarafından İmalatta veya Ticari Amaçlarla Kullanılması Amaçlanmayan Eşyanın Tercihli ve Basitleştirilmiş Gümrük Geçiş Kuralları"nda yapılan değişikliğe göre, gümrük bölgesine her takvim ayı içerisinde bir defa aynı gerçek kişi adına uluslararası posta yoluyla gelen veya taşıyıcı şirket tarafından getirilen ve toplam gümrük değeri 300 ABD Dolarından fazla olmayan mallar ilgili vergilerden muaf tutulmaktadır.

4.15.5 E-Ticarete Yönelik Düzenlemeler

4.15.6 E-Ticarete Yönelik Lojistik Hizmetleri (Hızlı kargo ve sipariş karşılama hizmetleri (fulfillment) sunan firmalar v.b.)

4.16 Tanıtım ve Pazarlama

Tanıtım faaliyetleri genellikle firmaların temsilcilik ofislerinde çalışan pazarlama ekipleri tarafından yürütülmektedir. Sağlık sektöründe tanıtım için standartlar belirleme adına her hangi bir regülasyon ve ya yönetmelik bulunmamaktadır. Avrupa ve Türk menşeli firmalar daha çok medikal marketing prensibi ile faaliyetlerini sürdürürken, lokal bazı şirketlerin paramedikal çalışmaları da gözönünde bulundurulmalıdır. Yapılan aksiyonlar genel olarak tıbbi tanıtım temsilcilerinin ünitelerde

gerçekleştirdikleri birebir hekim ziyaretleri, küçük (10-12) doktor grubuna poliklinik ürün sunumları, büyük ölçekli(100-180) hekim kitlesine gerçekleştirilen lansman toplantıları,ulusal dernek kongrelerine stand katılımı gibi tanımlanabilir.

4.17 Sektörde Tüketici /Alıcı Tercihleri ve Son Trendler

Her ne kadar ülkede beşeri ilaçların geri ödeme sistemi bulunmasa da, bazı önemli hastalıkların tedavisinde kullanılan ilaçlar devlet programı ile temin edilmektedir. Tıp 2 diyabet, epilepsi,onkoloji,multipl skleroz ve talasemi programlarını örnek olarak gösterebiliriz.Bunun dışında yapılan analiz çalışmalarında fiyatı 3 ila 10 USD arasında olan ürünlerin toplam Pazar hacminin 80%-den fazlasını teşkil ettiği bilgisi de, tüketici tercihleri hakkında önemli ipucu vermektedir. Son trendler daha uzun etki süresine sahip(günde tek kullanım) ilaçların yanı sıra, kronik hastalıkların tedavisinde kullanılan birkaç molekülün kombinasyon versiyonlarının daha çok rağbet gördüğü yönündedir.

4.18 Sektörde Vergiler (gümrük vergisi, katma değer vergisi, özel tüketim vergisi, ilave gümrük vergisi, anti dumping vergisi v.b.)

4.19 Varsa Sektöre Yönelik ve Genel Tarife Dışı Engeller

5. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Fırsatlar (Örnek: artan talep, e-ticaretin yaygınlaşması, ülkemizle yapılan Serbest Ticaret Anlaşması v.b.)

Gelişmiş ilaç sanayisinin olmaması,sürekli büyüyen pazar,orta vadede geri ödeme sisteminin uygulanması hakkında resmi kurumların bütçe çalışmaları, Türkiye üretimi ürünlere duyulan yüksek güven ve satınalma eğilimi gibi faktörler sektör için potansiyel fırsat olarak değerlendirilebilir.

6. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Tehditler (Örnek: yoğun rekabet ortamı, korumacı politikalar, tüketici tercihlerinde farklılıklar, ekonomik dalgalanmalar, siyasi istikrarsızlık v.b.)

Artan rekabet, ucuz Hindistan ve Pakistan üretimi yenilikçi ürünler,organize sanayi bölgelerinde devlet teşvik programı ile kurulan ilaç fabrikaları (Scandens ve Gen Caucasus),yerli üretimi koruma amacıyla uygulanan özel tarife (Diamed şırınga fabrikası kurulduktan sonra Bakanlar Kurulu kararıyla ithal şırıngalara 40% tarife uygulanmıştır) ihracatçı firmalar için tehdit teşkil edebilir.

7. İlaç Sektöründe İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler

İhracat ve ruhsat kararı almadan önce firmaların pazar dinamiklerini detaylı analiz etmesi, aynı zamanda geniş yelpaze yerine odak alan seçerek daha dar bir segmentasyon stratejisi belirlemesi sürdürülebilir faaliyet için sağlam platform oluşturabilir.

8. Belirtilmesinde Fayda Görülen Diğer Hususlar

Türkiyede sağlık alanında mevcut dinamikler ve ilaç endüstrisinde yüksek rekabet sebebiyle bazı üreticiler için belirli moleküller sadece ihracat açısından perspektif sunabilmektedir. Burada hızlı aksiyon alabilme ve hedef ülke pazarlarına zamanında girebilme adına menşe ülkesinde(Türkiyede) ilacın ruhsat sertifikası alabilmesi çok büyük önem taşımaktadır. Fakat mevcut durum itibariyle Türkiye Sağlık Bakanlığına başvuru yapılarak, ruhsat sertifikası alınması uzun zaman almaktadır. Bu durum yüksek başvuru sayısı sebebiyle olabilir, ama ruhsat başvurusunun ihracat amacıyla yapıldığı takdirde, öncelik tanınabilirlik olması, sektörde bir çok firmanın yurtdışı pazarlarda önünü açabilecek fırsat olabilir.

9. Genel Değerlendirme

10. Yararlı Adresler

- <https://sehiyye.gov.az/>
- <https://sehiyye.gov.az/elektron-sehiyye-xidmetleri/sahibkarlar-ucun/derman-vasitelerinin-idخالina-icaze-verilmesi/>

11. Kaynakça

- Devlet İstatistik Komitesi
- Azerbaycan Sıhhiye Nazirliğı
- Azerbaycan Hariciye Nazirliğı
- Azerbaycan Ekonomi Nazirliğı
- <https://oec.world/en/profile/bilateral-product/pharmaceutical-products/reporter/aze>
- <https://www.statista.com/>
- US Trade.gov
- Yerleşik Türk firmaları ile görüşmeler